

บรรณานุกรม

กฎหมาย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551

พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.

พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534

พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550

กฎกระทรวงที่กำหนดเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพและ
คนชรา พ.ศ. 2548

ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง ประเภทและหลักเกณฑ์ความ
พิการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2555

กฎหมายต่างประเทศ

Convention on the Rights of Persons with Disabilities

Department of Justice, 2009

Disability Discrimination Act 1992

Disability Discrimination Act 1995

Declaration on the Rights of Disabled Persons

Dog Act 1976

Education for all Handicapped Act of 1975

Equality Act 2010

Guide, Hearing and Assistance Dogs Act 2009

Individuals with Disabilities Education Act 2004

The Americans with Disabilities Act 1990

หนังสือ

- กองทุนและส่งเสริมความเสมอภาคคนพิการ. (2563). **คำอธิบายสรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556 มาตรา 20.** กรุงเทพฯ: กองทุนและส่งเสริมความเสมอภาคคนพิการ.
- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2552). **อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ.** กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ.
- กิตติวัฒน์ รัตนดิถก ณ ภูเก็ต. (2554). **คู่มือศึกษาพื้นฐานวิชากฎหมายรัฐธรรมนูญ** (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: เสมอธรรม.
- เกรียงไกร เจริญนาวัฒน์. (2563). **หลักพื้นฐานกฎหมายมหาชน** (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ. (2560). **แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2560-2564.** กรุงเทพฯ: คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ.
- บรรเจิด ถึงคะเนติ. (2562). **หลักพื้นฐาน สิทธิเสรีภาพและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์** (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- วรเจตน์ ภาคีรัตน์. (2557). **คำสอนว่าด้วยรัฐและหลักทั่วไปของกฎหมายมหาชน** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โครงการตำราและเอกสารประกอบการสอน คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วรพจน์ วิศรุตพิชญ์. (2543). **สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎีกา. (2560). **สรุปสาระสำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ. 2560-2564.** กรุงเทพฯ: สำนักงานกฤษฎีกา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2562). **ความมุ่งหมายและคำอธิบายประกอบรายมาตราของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560.** กรุงเทพฯ: สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). **ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 – 2580.** กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2552). *อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ (Convention on the Rights of Persons with Disability (CRPD))*. กรุงเทพฯ: สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ.

สำนักส่งเสริมศักยภาพและสิทธิ. (2556). *คู่มือการออกแบบสภาพแวดล้อมสำหรับคนพิการและคนทุกวัย* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.

หยุด แสงอุทัย. (2535). *ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป*. กรุงเทพฯ: ปรกาศพริก.

วารสาร บทความ

กฤษภณ โภยเต็ม. (2564). อนุสัญญาและกติการะหว่างประเทศและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสวัสดิการสังคมสำหรับคนพิการในประเทศไทย. *วารสารสังคมภิวัตน์*, 12 (1).

กาญจนา จันทร์ประเสริฐ. (2560). การพัฒนาเครื่องแจ้งเตือนสิ่งกีดขวางสำหรับผู้พิการทางสายตา. *วารสารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี*, 25 (1).

จิรภัทร นันทเศรษฐ. (2562). ปัญหากฎหมายของคนพิการทางสายตากับสุนัขนำทางในประเทศไทย. *วารสารวิชาการ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี*, 7 (1).

จุฬาพัฒน์ ช่างเกตุ. (ม.ป.ป.). *กฎหมายสิทธิสำหรับคนพิการ*. บทความเพื่อนำออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงรัฐสภา รายการเจตนารมณ์กฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.

เจษฎา ทองขาว. (2563). มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งของคนพิการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพ.ศ. 2561. *วารสารนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*, 49 (3).

ชาติรส การะเวก, นภัศรา เข้มมั่นหมัด และ ปรียานุช วิลลาหวาน. (2564). การพัฒนากระเป๋าเสริมรถนั่งคนพิการ. *วารสารวิจัยไร่ไพพรรณี*, 15 (2).

ทวี เชื้อสุวรรณทวี. (2558). การเปรียบเทียบกฎหมายด้านคนพิการของประเทศไทย อังกฤษ และสหรัฐอเมริกา. *วารสารวิทยาลัยราชสุดาเพื่อการวิจัยและพัฒนาคนพิการ*, 1 (2)

ธัญชนก ผิวคำ และ สุรัชย์ สุขสกุลชัย. (2560). การศึกษาปัญหาและความต้องการของผู้พิการทางสายตา ศูนย์ฝึกอาชีพหญิงตาบอดสามพราน จังหวัดนครปฐม. *วารสารสหศาสตร์ศรีปฐม ชลบุรี*, 3 (2).

พงษ์เทพ สันติกุล. (2562). “สิทธิมนุษยชน สิทธิพลเมือง และสิทธิทางสังคม”. *วารสารการเมือง การบริหารและกฎหมาย*, 11 (1).

วรรณวิสา พิทักษ์วงษ์, ปารณีย์ วิสุทธิพันธุ์ และ วิไล กุศลวิศิษฐ์กุล. (2563). ความต้องการจำเป็น ของคนพิการในจังหวัดสุพรรณบุรี. *วารสารบัณฑิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราช วิทยาลัย*, 18 (1).

สุรเดช ดวงทิพย์ศิริกุล, วิทวิช พันธุมงคล และ อรพรรณ โปธิหัง. (2561). การใช้เครื่องช่วยฟัง ของคนพิการทางการได้ยิน สิทธิหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าและข้อเสนอแนะ เพื่อการ ปรับปรุงระบบการให้บริการเครื่องช่วยฟัง. *วารสารวิจัยระบบสาธารณสุข*, 12 (1).

ทวี เชื้อสุวรรณทวี. (2558). การเปรียบเทียบกฎหมายด้านคนพิการของประเทศไทย อังกฤษ และ สหรัฐอเมริกา. *วารสารวิทยาลัยราชสุดาเพื่อการวิจัยและพัฒนาคนพิการ*, 1 (2).

อริยพร โปธิโส. (2555). “สิทธิและโอกาสของคนพิการในการประกอบอาชีพและการจ้างงาน”. *จุดนิติ*, 9 (6).

วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์

เฉลิมพล สมบัติยานุชิต. (2554). *สถาปัตยกรรมบำบัด “กรณีศึกษาสำหรับคนตาบอด”*. วิทยานิพนธ์หลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรม, บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ชนวรรณ เกตุชาญศิริ. (2559). *การส่งเสริมคุณภาพชีวิตคนพิการ ศึกษากรณีกฎหมายกำหนดให้ นายจ้างเจ้าของสถานประกอบการ หรือหน่วยงานของรัฐรับคนพิการเข้าทำงาน*. สาร นิพนธ์หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชากฎหมายมหาชน, คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

พรเทพ เตียเจริญวรรณ. (2563). *กฎหมายต้นแบบเพื่อการคุ้มครองสิทธิคนพิการ*. วิทยานิพนธ์ หลักสูตรนิติศาสตรุษฎีบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

รามเดชะ ณ ลำปาง. (2563). *การพัฒนากฎหมายสำหรับผู้ต้องขังพิการทางด้านร่างกาย*. สาร นิพนธ์หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชากฎหมายอาญาและกระบวนการยุติธรรม ทางอาญา, คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

วีรยุทธ ไพศาลสถาน. (2563). *มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุ ในการ กำหนดนโยบาย*. สารนิพนธ์หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

เอกสารอื่นๆ

- คณาธิป ทองรวีวงศ์, กัณทิมา ช่างทำ, ภคมน สืบไชย, กุศุมมา สุนประชา และชลธิชา สมสะอาด. (2560). **กฎหมายว่าด้วยความเสมอภาคและการไม่เลือกปฏิบัติ**. โครงการวิจัยฉบับสมบูรณ์ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ.
- ไชยันต์ กุลนิติ. (2557). **ความเบื้องต้นเกี่ยวกับการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์โดยศาลรัฐธรรมนูญ**. เอกสารวิชาการส่วนบุคคลหลักสูตร “หลักนิติธรรมเพื่อประชาธิปไตย” รุ่นที่ 2 วิทยาลัยรัฐธรรมนูญ สถาบันรัฐธรรมนูญศึกษา สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ.
- วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์, มณเฑียร บุญตัน และอัครพรพรณ ขวัญชื่น. (2546). **การแก้ไขกฎหมายที่กีดกันคนพิการในการเข้าไปมีส่วนร่วมในสังคม: ศึกษากรณีกฎหมาย และกฎระเบียบที่จำกัดสิทธิคนพิการในการประกอบอาชีพ**. รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา.

เอกสารภาษาต่างประเทศ

- Deni Elliott, Pamela S. Hogle. (2013). Access Rights and Access Wrongs: Ethical Issues and Ethical Solutions for Service Dog Use. *International Journal of Applied Philosophy*, 27 (1).
- Equality and Human Rights Commission. (2018). *Assistance dogs a guide for all businesses*. n.p..

ฐานข้อมูลออนไลน์

- พริกจี๋หนู. (2556). **เส้นทาง ... กว่าจะมาเป็นสุนัขช่วยเหลือคนพิการ**. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://www.dogilike.com/content/tip/2805/>.
- มณเฑียร บุญตัน. (2559). **อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการแห่งสหประชาชาติกับผู้ป่วย คนพิการทางจิต และผู้ดูแลในประเทศไทย**. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://omhc.dmh.go.th/news/admin/128201691022.pdf>.
- มูลนิธิโครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร. (2565). **สาเหตุของความพิการ**.

- (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://www.saranukromthai.or.th/sub/book/book.php?book=16&chap=10&page=t16-10-infodetail02.html>.
- เสียงที่มองไม่เห็น. (2565). *เรื่องราวของผู้พิการทางการมองเห็น*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://sites.google.com/a/g.swu.ac.th/seiyng-thi-mxng-hen/home/reuxng-raw-khxng-phu-phikar-thangkar-mxng-hen>.
- Assistance Dogs International. (1986). *The Global Authority in the Assistance Dogs Industry: Who we are*. (Online). Available: <https://assistancedogsinternational.org/>.
- International Guide Dog Federation. (2022). *About IGDF*. (Online). Available: <https://www.igdf.org.uk/about-us/>.
- National Service Animal Registry. (1995). *Service Dog Registration and Your Legal Rights*. (Online). Available: <https://www.nsarco.com/service-dog#register>.
- Official service dog, therapy dog & emotional support animal registry. (2017). *Certify a service dog in the UK*. (Online). Available <https://www.supportdogcertification.org/article/register-a-service-dog-or-assistance-dog-in-uk>.
- POBPAD. (2565). *สาเหตุของตาบอด*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://www.pobpad.com/%E0%B8%95%E0%B8%B2%E0%B8%9A%E0%B8%AD%E0%B8%94>.
- Queensland Government. (1995). *Protection under the Guide, Hearing and Assistance Dogs Act 2009*. (Online). Available: <https://www.qld.gov.au/disability/out-and-about/ghad/choosing-ghad>.
- _____. (1995). *2015 review*. (Online). Available: <https://www.dsdsatsip.qld.gov.au/our-work/disability-services/disability-connect-queensland/guide-hearing-assistance-dogs/about-guide-hearing-assistance-dogs-legislation>.
- _____. (1995). *Completing the public access test and certifying your dog*. (Online). Available: <https://www.qld.gov.au/disability/out-and-about/ghad/certification-public-access-test>.
- _____. (1995). *Background*. (Online). Available: <https://www.dsdsatsip.qld.gov.au/our-work/disability-services/disability-connect-queensland/guide-hearing-assistance-dogs/about-guide-hearing-assistance-dogs-legislation>.
- _____. (1995). *Requesting a card*. (Online). Available: <https://www.qld.gov.au/disability/out-and-about/ghad/handler-identity-card>.

- _____. (1995). *Approved trainers and training institutions*. (Online). Available: <https://www.qld.gov.au/disability/out-and-about/ghad/choosing-ghad>.
- SDG Move Moving Towards Sustainable Future. (2563). **ผู้พิการในประเทศไทย และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาที่ยั่งยืน – กับคุณเจนจิรา บุญสมบัติ**. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://www.sdgmove.com/2018/04/30/gawa/>.
- Seeing Eye Dogs Vision Australia. (2022) *Seeing Eye Dog etiquette*. (Online). Available: <https://seeingeye.org/seeing-eye-dogs/seeing-eye-dog-etiquette>.
- WheelSharee. (2562). **ผู้พิการทางสายตา คนตาบอดมีที่ประเภท 2022**. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: http://wheelsharee.com/ผู้พิการทางสายตา-คนตาบอดมีที่ประเภท_00018.html.
- U.S. Department of Justice Civil Rights Division Disability Rights Section. (2011). *Service Animals*. (Online). Available: https://www.ada.gov/service_animals_2010.htm.